

DRUŠTVENE VESTI

Takšno čtivo se nudi naši mladini!

Mladini se mora dati v roke dobro, najboljše čtivo. Najboljše je njej komaj dobro. Mlad duh je potreben podviga k lepim idealom in visokim ciljem. Le visoko postavljen cilj je vreden, da za njim zahrepeni mlado srce. Kar se giblje v nižinah, vleče mladega duha k tlom ter ubija v njem idealizem. Kar je ugodno samo za telo, nasprotuje pa duhu, je kvarno za mladino. Ako mladina ne živi od duha, živi telesu in njegovim željam. Taka mladina kmalu zapade dušni smrti. Gorje taki mladini, gorje narodu, ki ima tako mladino!

Mladina sprejema v sebe dušno hrano iz knjig, ki jih čita. Čim manj razsodnosti ima kak človek, tembolj se preda vtisom, ki jih prejema iz tiskane besede. Ako so ti vtisi v skladu s krščansko resnico in moralo, bodo v mladi duši učinkovali v resnici prosvetno, vzgojno in oplemenitujoče. Ako pa nasprotujejo veri, rušijo cerkveno avtoriteto, ako puščajo v nemar božje zapovedi, ako vzbujajo pohotnost in poželjivost, so učinki strahotno razdejane v mladi duši. Iz tega se vidi, kako odgovornost napram narodu in njegovi mladini nakopljajo na sebe tisti, ki izdajajo knjige ali objavljajo po listih spise, ki prej označene skladnosti nimajo.

»Domovina« je objavljala v prvem polletju letošnjega letnika prevod povesti nemškega pisatelja Riharda Vossa z naslovom »Dva človeka«. Čudimo se, da nudi svojim čitateljem tako čtivo. Rihard Voss je med Nemci znan kot dekadenten (književno-propaden) pisatelj, nezdrav, hlastajoč po učinku, ki ljubi to, kar je grozljivo in strastno

razpaljeno. Vse te slabe lastnosti pridejo do izraza v navedeni povesti. Voss je protestant, ki katolicizma ne pozna. Kako malo so mu poznane katoliške stvari, se n. pr. vidi iz tega, da piše: »Duhovnika je spremljal deček s ciborijem, ki je bil zagrnjen z blede svilo. To je bilo razburjenje! Dolomitski ljudje so drug drugemu šepetali veliko novico: Spokorniku, grešniku so dovolili, da je prinesel Gospoda k nam!« Ljudski šolar pri nas ve, da ciborija z Najsvetejšim ne nosi deček ter da se k maši ne prinese s seboj Gospod, marveč da se pri sv. maši spremeni kruh v Telo Gospodovo.

Dva človeka — Iudita Platterjeva in avguštiški pater Pavel, grof po rodu, ki je vsled materine želje postal duhovnik — sta kakor pisatelj sam, skozinsko protestantovska značaja, čeprav sta člana katoliške cerkve. Ona je po mišljenju in življenju poganka, ki ne potrebuje ne molitve, ne Boga, ne Zveličarja, ne njegove milosti, ne zakramentov! V obupu nad neutajeno ljubeznijo si konča življenje s samomorom. Pater Pavel je neuravnotežena osebnost, ki je višje nego Kristusovo trpljenje, ki ga blasfemično (bogokletno) ponižuje, stavi svoje trpljenje ter z zabičevanjem: »Križaj samega sebe«, zapelje nepokvarjenega samostanskega učenca Einharda, da se dobesedno s svojim telesom pribije na križ. Anormalnost, dostojna pisatelja Vossa!

Tendenca (smer) povesti je obrnjena zoper celibat (neženjenost) katoliških duhovnikov, ki je nenaravna ustanova in pretežno breme. To je pristno lutrovske pojmovanje, ki se opira na Luthrov nauk, da človek nima svobodne volje ter da vsled tega nujno podleže v borbi zoper poželjivost mesa. Človek pa ima svobodno voljo, ki ni brezmočna sužnja strasti, in katero po nauku katoliške cerkve podpira božja milost v borbi zoper strast, skušnjava in zapeljivost do zmage. Pater Pavel ni zmagal, ker se ni ponižno podredil božji milosti,

Vsi kupite otrokom za 1. razred Majcenovo PRVO ČITANKO

Čitanka je sestavljena na versko-vzgojnem stališču, je v vsakem oziru strokovnjaška, obsega polno lepih slik. Knjigo je odobrilo tudi ministrstvo prosvete pod številko NO br. 14.792, dne 14. julija 1928. Cena knjigi je samo 5 Din (po pošti 6 Din, denar ali znamke v pisumu je poslati naprej).

Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

marveč se je vdal plamenom strasti. Na smrt ponesrečeno Iudito je poljubljal, kakor piše v svojih zapiskih v Rimu, »po mrtvih ustnih in kričal v njen otrpli obraz o svoji ljubezni«. Šel je od nje, vedoč, da ne sme več biti duhovnik. In vendar je ostal, in ne samo ostal je, postal je »v cerkvi mogočnik, oblastnik in gospodovalec«. Gospodoval je »nad dušami ljudi, kakor da bi ne bil maziljen, ampak kronan«. S tem hoče pisatelj zadeti takozvani klerikalizem, ki je priljubljena glasilka vseh protikatoliško usmerjenih svobodmislecev in prosvitljencev. Da ostane do sleden v svoji tendencioznosti proti katoliškemu duhovstvu, slika pisatelj p. Pavla naposled kot žrtev obupa, ki vzklika: »Moje življenje je bilo zgrešeno. Moja grešna duša ne bo vso večnost bivala v družbi blaženih — v družbi s teboj, Iudita (!!)«, ter si konča življenje. Takšno protikatoliško čtivo si upa »Domovina« nuditi našemu ljudstvu! Ali se zaveda, kakšen vpliv mora imeti takšno čtivo zlasti na mladino?!

*

starih med 16 in 20 let, 28 mater med 21 in 23 let, 18 med 24 in 26, 29 med 27 in 30, 20 med 31 in 35, 14 med 36 in 40 let. Od očetov nadarjenih otrok jih je bila samo polovica med 25 in 36 let.

Najmanjša hiša na celnem svetu

Je v Londonu v Hyde-parku. Stavba je široka 1.80 m in dolga 6 m. V pritličju je ena in pol sobe. Dve sobi sta v I. nadstropju in jih je mogoče doseči po zelo ozkih železnih stopnicah.

Angleški kralj Henrik VIII.

Je pustil obesiti v 1 letu 300 beračev.

Papagaji

Došejejo povprečno starost 60 let.

Posamezne votline so bile manjše, večje, srednje, ene nizke ter ozke, druge zopet prostorne in dolge po nekaj deset metrov. Stene so bile od morske vode, ki jih je umivala dnevno skozi tisočletja, močno uglajene. Treba še posebej poudariti, da je propuščala vsaka udolbina toliko dnevne svetlobe, da ni bila potrebna električna žepna luč ali plamenica. Skrbno sem pregledal ter takorekoč pretipal od tal do stropa nekaj večjih votlin, ne da bi bil odkril kak znak, da se jih je sploh dotaknila človeška roka z dletom ali kakim trdim predmetom. Isto kot jaz so ugotovili vsi drugi, a kljub temu smo razbijali s kladivi ter krampi, da bi brezdvomno dokazali: Tod ni zakopaval in skrival zaklada nobeden indijanski Aztek in nobeden morski tolovaj. Številne udolbine ter votline so bile naravni pojav, za katerega se do našega prihoda ni zmenil niko in se tudi ne bo.

Težavno je bilo plezanje od morja do vrha druge votlinske plasti, a še opasnejše spuščanje navzdol, ki pa je le uspelo po daljšem trudu brez vsake nesreče. Razočarani smo se vrnili na jahto in niti eden ni omenil pri večerji zaklada.

Za drugi dan nam je preostal pregled majhnega otoka iste skupine, ki ne leži daleč od mehikanske obale. Tudi ta otoček je iz dveh plasti. Na vrhu gol brez vsake rastline in ob straneh pa precej bujno ozelenjen.

Ko smo se odpravljali drugo jutro na raziskovanje, smo se podali v čoln le oba Stackletona, zdravnik in jaz z veslači. Ostalim je bil ljubši odpočitek na udobnem ladijskem krovu, nego plezanje ter lazenje po peščenih — praznih votlinah. Vsakdo je bil do dobra prepričan, da je ustno izročilo o zakladih na teh otočecih debela izmišljotina.

Mi smo pač veslali k zadnjemu otoku, da bi nam kedo ne očital, da nismo izpolnili v Los Angeles nam naloženega potovalnega programa. Pristanek ob otočecu je bil prav lahkoten in smo celo čoln lahko privezali za figov grm.

Otok ima obliko stožca in je tvoril pred bogznaj koliko leti kapo ali klubuk bruhajočega ognjenika.

Vlekli smo se navkreber, a ne levo in ne desno ni bilo tukaj običajnih votlin ter udolbin. Rasla je celo nekaka ostrava trava, grmovje in